

Ioan Mărculeț

MEMORATOR GEOGRAFIE BACALAUREAT

Ioan Mărculeț

Memorator
Geografie
Bacalaureat

RENTROP & STRATON

București

I. Europa și România – elemente geografice de bază

- 1. Spațiul European și spațiul românesc**
- 2. Elemente fizico-geografice definitorii ale Europei și ale României**
- 3. Elemente de geografie umană ale Europei și ale României**
- 4. Mediul înconjurător și peisaje**
- 5. Regiuni geografice în Europa și în România**
- 6. Țările vecine României**

2. Relieful major al României

a. Tipuri și trepte de relief

Relieful României are altitudinea medie de cca 420 m, iar cea maximă de 2.544 m (Vf. Moldoveanu, în Munții Făgăraș).

Relieful țării noastre – parte a reliefului Europei – a evoluat și s-a definitivat de-a lungul erelor geologice, sub influența constantă a agenților interni și externi. Ca urmare, pe lângă **formele majore de relief** (*munți, podișuri, dealuri și câmpii*), sunt prezente numeroase tipuri ale **reliefului minor/derivat**: *vulcanic* (conuri, cratere, resturi de cratere, platouri vulcanice), *glaciar* (circuri, văi glaciare, creste etc.), *carstic* (chei, doline, peșteri etc.), *eolian* (dune), *litoral* (plaje, faleze, limanuri, lagune) etc.

Munții s-au format prin *încrețire/cutarea scoarței terestre* (Munții Maramureșului, Munții Stânișoarei, Munții Bucegi, Munții Semenic ș.a.) și în urma *proceselor vulcanice* (Munții Oaș, Munții Căliman, Munții Metaliferi ș.a.), **podșișurile**, prin *eroziune* (Podișul Casimcei), prin *acumulări de sedimente* (Podișul Getic, Podișul Transilvaniei ș.a.), prin *încrețirea scoarței terestre* (Podișul Mehedinți) etc., **dealurile**, prin *încrețirea scoarței terestre* (Subcarpații) și prin *acumulări de sedimente și eroziunea acestora* (Dealurile de Vest), **câmpiile**, prin

acumulări de sedimente, între care se disting: *câmpii piemontane* (Câmpia Piteștiului, Câmpia Târgoviștei, Câmpia Râmnicului ș.a.), *câmpii tabulare și de terase* (Câmpia Aradului, Câmpia Burnasului, Câmpia Bărăganului ș.a.) și *câmpii de subsidență* (Câmpia Crișurilor, Câmpia Timișului, Câmpia Buzăului, Câmpia Siretului Inferior ș.a.).

Treptele majore de relief (28% munți, 42% dealuri și podișuri, 30% câmpii) sunt dispuse sub formă concentrică, în centrul țării aflându-se Depresiunea Colinară a Transilvaniei și Munții Carpați, iar spre exterior se succed dealuri pericarpatice, podișuri și câmpii.

b. Unitățile majore de relief

I. Carpații Orientali

- situați între granița cu Ucraina și Valea Prahovei;
- s-au format în orogeneza alpină prin încrețirea scoarței terestre și prin erupții vulcanice;
- în general, sunt alcătuiți din trei fâșii de roci distribuite paralel: fliș (roci sedimentare cutate, la est și sud), metamorfice (șisturi cristaline, în partea centrală) și vulcanice (la vest);
- local sunt prezente masive din conglomerate (Munții Ceahlău, Munții Ciucaș) și calcare;
- sunt fragmentați de văi și depresiuni;

– relief glaciar în Grupa Nordică (Munții Rodnei) și în Grupa Centrală (Munții Căliman);

– cuprind trei diviziuni/subunități:

a. Carpații Maramureșului și ai Bucovinei (Grupa Nordică a Carpaților Orientali):

– sunt alcătuiți din trei fâșii de roci distribuite paralel: fliș (la est), șisturi cristaline (în partea centrală) și vulcanice (la vest);

– culmile montane sunt orientate nord-vest – sud-est;

– înălțimea maximă este de 2.303 m, în Vf. Pietrosu (Munții Rodnei).

b. Carpații Moldo-Transilvani (Grupa Centrală a Carpaților Orientali):

– sunt alcătuiți din trei fâșii de roci distribuite paralel: fliș (la est), șisturi cristaline (în partea centrală) și vulcanice (la vest);

– culmile montane sunt orientate nord-vest–sud-est;

– înălțimea maximă este de 2.100 m, în Vf. Pietrosu (Munții Căliman).

c. Carpații de Curbură (Grupa Sudică a Carpaților Orientali):

– comparativ cu grupele anterioare, s-au format numai prin încrețirea scoarței terestre;

– sunt alcătuiți preponderent din fliș;

– culmile montane sunt orientate nord-est–sud-vest și nord–sud;

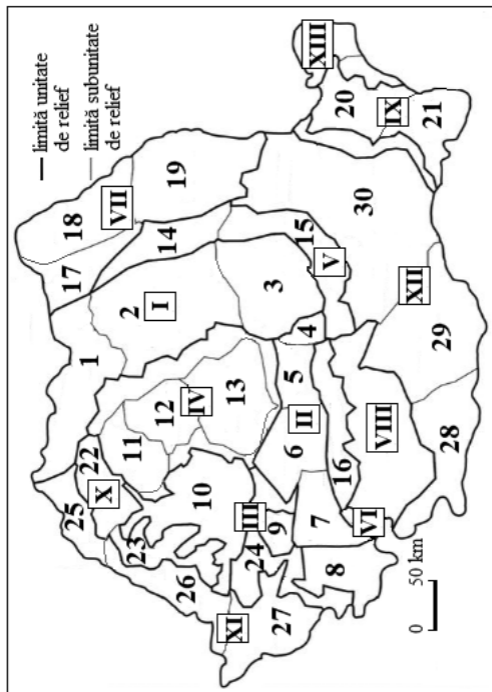

Fig. 1. Relieful României – unități și subunități de relief:

I. Carpații Orientali (1. Carpații Maramureșului și ai Bucovinei, 2. Carpații Moldo-Transilvani, 3. Carpații Curburii);

II. Carpații Meridionali (4. Grupa Bucegi, 5. Grupa Făgăraș, 6. Grupa Parâng, 7. Grupa Retezat-Godeanu);

III. Carpații Orientali (8. Munții Banatului, 9. Munții Poiana Ruscă, 10. Munții Apuseni);

IV. Depresiunea Colinară a Transilvaniei (11. Podișul Someșan, 12. Câmpia Transilvaniei, 13. Podișul Târnavelor);

V. Subcarpații (14. Subcarpații Moldovei, 15. Subcarpații Curburii, 16. Subcarpații Getici);

VI. Podișul Mehedinți;

VII. Podișul Moldovei (17. Podișul Sucevei, 18. Câmpia Moldovei, 19. Podișul Bârladului);

VIII. Podișul Getic;

IX. Podișul Dobrogei (20. Podișul/Masivul Dobrogei de Nord, 21. Podișul Dobrogei de Sud);

X. Dealurile de Vest (22. Dealurile Silvaniei, 23. Dealurile Crișanei, 24. Dealurile Banatului);

XI. Câmpia de Vest (25. Câmpia Someșană, 26. Câmpia Crișanei, 27. Câmpia Banatului);

XII. Câmpia Română (28. Câmpia Olteniei, 29. Câmpia Olt-Argeș, 30. Sectorul Estic al Câmpiei Române);

XIII. Delta Dunării.

– înălțimea maximă este de 1.954 m, în Vf. Ciucaș (Munții Ciucaș).

II. Carpații Meridionali

– sunt situați între Valea Prahovei (la est) și Culoarul Timiș-Cerna (la vest);

– s-au format în orogeneza alpină prin încrețire;

– sunt alcătuiți în cea mai mare parte din roci metamorfice (șisturi cristaline);

– local sunt prezente roci sedimentare (calcare și conglomerate);

– sunt masivi;

– relief glaciatic (la peste 1.800 m) în toate grupele;

– cuprind trei diviziuni/subunități:

a. Grupa Bucegi, între Valea Prahovei (la est) și Valea Dâmboviței (la vest), cu înălțimea maximă de 2.505 m în Vf. Omu (Munții Bucegi).

b. Grupa Făgăraș, între Valea Dâmboviței (la est) și Valea/Defileul Oltului (la vest), cu altitudinea maximă de 2.544 m în Vf. Moldoveanu (Munții Făgăraș).

c. Grupa Parâng, între Defileul Oltului (la est) și Defileul Jiului (la vest), cu nodul orografic și înălțimea maximă de 2.509 m în Munții Parâng (Vf. Parângul Mare).

d. Grupa Retezat-Godeanu, între Defileul Jiului